

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autorky	Barbora Němečková
Název práce	Vliv původní rodiny na preferované formy partnerství a rodičovství
Studijní obor	Sociologie
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	RNDr. Mgr. Lucie Vítková, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2024

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka ve své práci zjišťuje, jaký vliv přisuzují lidé zkušenostem z původní rodiny na jimi preferované formy partnerství a rodičovství. Autorka jednak využila bohatou literaturu k tématu, jednak realizovala empirický výzkum založený na polo-strukturovaných rozhovorech s respondentkami a respondenty ve věku 35 až 55 let (celkem 12 rozhovorů). Téma je diskutované v různých vědních oborech a rozhodně k důležitým aspektům patří sociální konotace spojené s proměnou společnosti, rodinného života, manželství, rodičovství apod.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	~~s výhradami~~	~~ne~~
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	~~s výhradami~~	~~ne~~
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	~~ano~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	~~ano~~	s výhradami	~~ne~~
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	~~s výhradami~~	~~ne~~
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	~~s výhradami~~	~~ne~~

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	~~s výhradami~~	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	~~s výhradami~~	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	~~s výhradami~~	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	~~s výhradami~~	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Cíl práce je vlastně shodný s hlavní výzkumnou otázkou. Pozornost by si zasloužila autorkou koncipovaná struktura: cíl – výzkumné otázky – scénář rozhovoru. Část scénáře věnovaná původní rodině mohla využít poznatky z odborné literatury a formulovat otázky jiným způsobem, než nabízejí výzkumné podotázky, a ve výsledku ukázat, zda a jak se v odpovědích respondentů jejich reflektované zkušenosti shodují či neshodují s poznatky v teoretické části (částečně tak autorka činí), ale hlavně s pokusem takovou situaci vysvětlit, nejen v pojetí respondentů, ale též sociologicky. Vztah k původní rodině může být spojen nejen se vzpomínkami, ale také se stávající situací, tedy s kontakty, vztahy s rodinnými příslušníky, které se navíc mohou měnit v čase a jak ze strany rodičů, rodiny docházelo či dochází k „ovlivňování“ preferovaných strategií. Není patrné, zda tento aspekt respondentka zvažila. O scénáři rozhovoru se mnoho nedozvídáme, ani o vedení rozhovorů s respondenty, respondentkami. Je navíc otázkou, zda vyhledávání respondentů a respondentek přes rodinu a známé nějak neovlivnilo rozhovory s tazatelkou, zvláště v případě citlivých otázek. Stejně tak charakter vedených rozhovorů z hledisek místa, času jeho konání, zájmu o téma atd. mohlo autorce poskytnout další impulsy pro jejich vyhodnocení. I tento aspekt je možné doplnit v rámci obhajoby. Autorka často používá výrazy „silný vliv“, „malý vliv“, „největší vliv“ apod., ale není tak úplně patrné, jak tomu rozumět. Jistě i tento aspekt vysvětlí, okomentuje. Často se v analýze objevuje, zda se (ve dvanácti rozhovorech) objevuje nějaký jev „častěji“, „většinou“, ale autorka věnuje méně pozornost popisu jevu s vazbou na konkrétní zkušenosti, jejich variabilitu, významy či specifické souvislosti. Tedy potenciál kvalitativní metodologie mohl být využit výrazněji.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Bez zásadních připomínek

Otázky k obhajobě práce

- 1) Jak se autorce dařilo vést rozhovory podle předem připraveného scénáře? Jakou získala zkušenost? Volila by případně scénář jinak a proč?
- 2) Jak a čím původní rodina, podle autorky, ovlivňovala rodinný život nových generací v minulosti (tradiční společnost), jak se tento vliv s modernizací společnosti mění?
- 3) Jak a čím se lišila situace původní rodiny od situace, v níž se ocitli, žijí respondenti/respondentky?
- 4) Které zkušenosti z původní rodiny jsou pro respondenty/respondentky, jejich život a hodnotové orientace zvláště důležité a zda korespondují s reflektovaným vlivem původní rodiny na preferované formy partnerství a rodičovství? (Pokud autorka disponuje k tomu poznatky; částečně, myslím, že ano.)
- 5) Které změny v rámci rodinného života v soudobé české společnosti mohou být pro předávání životních orientací na rodinný život zvláště významné?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Autorka stanovený cíl splnila a prokázala schopnost koncipovat a realizovat polostrukturované rozhovory, které dokázala nejen připravit na základě prostudované odborné literatury a stavu současného poznání, ale zároveň analyzovat a pokusila se o výklad jak přímých, tak dalších faktorů, které preferenci partnerství či rodičovství determinují.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

C

24. 5. 2024, Hradec Králové

.....
datum a místo

M. Joukl

.....
podpis autora posudku

---

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.